Eduskunta

Sosiaali- ja terveysvaliokunta

Valtion talousarvio 2027

Tiivistetty esitys SuPerin lausunnosta

Suomen lähi- ja perushoitajaliitto SuPer ry

PÄÄVIESTI

Päätökset osuvat samoihin ihmisiin

Siksi vaikutukset on arvioitava yhtenä kokonaisuutena.

Sosiaaliturva

Asiakasmaksut

Järjestörahoitus

Kasautuva vaikutus

- **pienituloiset**
- **ikääntyneet**
- **pitkäaikaissairaat**
- **paljon palveluja tarvitsevat**

Seurauksena voi olla palvelujen viivästyminen, henkilöstön kuormituksen kasvu ja kustannusten siirtyminen.

RAHOITUS

27,5 mrd. euroa ei yksin kerro riittävyydestä

Rahoitusta on arvioitava palvelujen tosiasiallisen toteutumisen perusteella.

27,5

miljardia euroa

Hyvinvointialueiden rahoitus 2027

Riittävyyden testi

Oikea-aikaisuus

Saako ihminen avun silloin, kun sitä tarvitsee?

Laatu ja turvallisuus

Toteutuvatko palvelut turvallisesti koko Suomessa?

Palvelutarve

Vastaako rahoitus kasvavaa tarvetta?

Oletettuihin säästöihin perustuvia vähennyksiä ei pidä tehdä ennen kuin säästöt toteutuvat.

Uudistus ei saa muuttua henkilöstövähennykseksi

Painopiste varhaiseen tukeen, mutta asiakkaan tarpeet ja turvallisuus edellä.

Henkilöstövaikutukset

Arvioitava työkuorma, sairauspoissaolot, vaihtuvuus, osaavan henkilöstön saatavuus sekä asiakas- ja potilasturvallisuus.

Teknologia

Teknologian tulee tukea työtä ja vapauttaa aikaa hoivaan. Se ei saa korvata henkilökohtaista hoivaa eikä perustella liian vähäistä henkilöstöä.

Sosiaalihuollon uudistus

Säästötavoite vuodesta 2028 alkaen 100 milj. €/v, mutta työryhmän arvio välittömistä säästöistä on noin 50 milj. €. Rahoitusta tulee vähentää vain toteutuvia säästöjä vastaavasti.

Lähihoitajien osaaminen on hyödynnettävä täysimääräisesti tarkoituksenmukaisessa työnjaossa.

Maksu ei saa estää oikea-aikaista palvelua

Kasautuvat heikennykset voivat kasvattaa sekä inhimillisiä että julkisia kustannuksia.

1

Maksut nousevat

Pienituloiset ja paljon palveluja tarvitsevat kärsivät eniten.

2

Palvelua lykätään

Kaikki eivät tunne maksun alentamisen mahdollisuutta.

3

Tilanne vaikeutuu

Hoidon ja tuen tarve voi kasvaa.

4

Raskaampi palvelu

Kustannukset siirtyvät hyvinvointialueelle.

Sosiaaliturvatoimien säästövaikutus noin 2,2 mrd. € • pienituloisten määrä +110 000, joista alaikäisiä 27 000

Puolittuva rahoitus voi kasvattaa julkisten palvelujen tarvetta

Matalan kynnyksen tuki ehkäisee ongelmien vaikeutumista.

382,8 M€

2024

189,9 M€

2027

noin puolet vuoden 2024 tasosta

Jo tapahtunut

Leikatuista järjestöistä 26 % lopetti toimintamuotoja ja 61 % supisti niitä.

Riski

Kun neuvonta, vertaistuki ja kriisiapu vähenevät, avun tarve voi siirtyä raskaampiin julkisiin palveluihin.

Leikkaus ei ole todellinen säästö, jos kustannus siirtyy hyvinvointialueelle.

Viisi edellytystä kestävälle talousarviolle

Säästöjen pitää vähentää kokonaiskustannuksia, ei vain siirtää niitä.

1. Rahoitus vastaa palvelutarvetta ja turvaa lakisääteiset palvelut.
2. Sosiaalihuollon rahoitusta vähennetään vain toteutuvia säästöjä vastaavasti.
3. Asiakasmaksu ei estä oikea-aikaista hoitoa tai palvelua.
4. Järjestöleikkausten vaikutukset palvelutarpeeseen ja kustannuksiin arvioidaan.
5. **Henkilöstö- ja yhteisvaikutuksia seurataan järjestelmällisesti.**

Kestävä säästö ei siirrä palvelutarvetta ja kustannuksia myöhemmäksi.